

NAS GLAS

**Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev**

:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne št. 1-50 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din 40.—

Polletna naročnina 20.—

Četrletna naročnina 10.—

Za inozemstvo je dodati poštnino.

===== Oglasi po ceniku. =====

Uredništvo: Anton Adamič, Ljubljana, Bohoričeva ulica št. 12. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je adresirati le na urednika.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/1. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Dvignimo vsi svoj glas proti znižanju plač in pripravimo se na konsekvence.

Med državnim uradništvom je završalo. Vlada je znižala draginjske doklade, pri tem pa niti ne pove, ali je to stalno ali provizorno. Kot vzrok stavi poplave.

Nismo še dobili razlik in tri leta se pripravljajo šele podatki, koliko bi znesle te razlike. Odtegljaji so pa odrejeni brzozavnim potom, tako da bomo s 1. avgustom dobili že znižane draginjske doklade.

Ko bi šlo delo tako hitro izpod rok za izplačilo razlik, ki nam pripadajo po zakonu in ne le po uredbi — kakor se odreja le z uredbo odtegljaje draginjskih doklad. Ko bi šlo tako hitro z uredbo o zvišanju potnini in selitvenih stroških, ki se nam že zdavna obljubja.

Namesto da bi dobili po čl. 46. čin. zakona zakon o draginjskih dokladah, s katerim bi se nam zaradi poplav in draginje, ki bo nastopila vsled tega, zvišale draginjske doklade zakonitim potom, se nam z uredbo znižujejo draginjske doklade.

Gluha je ostala vlada, ko so se nam poviševala stanovanja v neznosne višine s stanarino po novem stanovanjskem zakonu in ni se zmenila za člen 37. čin. zakona, ki predvideva povišano stanarino za slučaje visoke stanarine.

Sedaj ko nam je treba znižati, gre delo čez noč hitro izpod rok!

V najkrajšem času imamo pričakovati zvišanja cen življenjskih potrebščin, producenti se bodo izgovarjali na poplave, breme bodo pa zvalili na — državne uradnike. Tako bodo državni uradniki plačali poplave dvakrat, premožni sloji bodo pa imeli od tega — dobiček.

Gre za mere in konsekvence, ki jih mora podvzeti državno uradništvo proti takim ukrepom, ki gredo že pod naš eksistenčni minimum.

Prva naloga državnega uradništva je sedaj, da utrdi svoje vrste in da seže po vseh dopustnih sredstvih, s katerimi bo javnosti in narodnim poslancem pokazalo, da ne bo brez vsakih posledic neupravičen pritisk na prejemke državnega uradništva.

Povzdignite vsi svoj glas, vsak izmed nas mora biti živa odporna sila proti krivici, ki se nam je naredila!

Uč. Tov.

Lasten dnevnik.

Nekdo me je ozmerjal za utopista. Rekel sem mu, da Jeriho ni padla pri prvem zvočku izraelske dvorne muzike. Mislim, da sva odpravila!

Mene je dvignilo od sedeža, ko sem slišal, da je g. predsednik O. Z. kregal navzoče časnikarje pri zborovanjih z velesilo. Zastop-

nike javnosti. In nato smo slišali, da se ta javnost ne briga za državne uslužbenke. Navzoči časnikarji niso bili krivi, kajti mnogo jih je, ki so direktno interesirani na višini prejemkov drž. uslužbenstva, saj se njihove pogodbe glase na višino prejemkov drž. uslužbencev te ali one vrste! Poklicni časnikar je plačan uslužbenec in gorje mu, če napiše besedo, ki ni gospodarju všeč. Saj to je v redu! Ta bi bila lepa, če bi me smel moj delavec zmerjati! Ti gospodarji pa so tudi govoreča javnost, kar so v danih prilikah znali tako izrabiti, da moraš danes imeti njihov časopis v hiši, če hočeš vedeti, ali ti bodo prvega prihodnjega odtegnili doklade ali ne! In tako imamo danes javnost, ki je ne moremo kritizirati objektivno, temveč dopustno ti je vse drugo kritizirati, samo stranke, katere glasilo je list, ne smeš drugače omeniti kot pohvalno. Toda tudi to še ni vse. Niti v lastnem strokovnem glasilu ne smeš kritizirati političnih skupin, ker ti takoj očitajo, da pomagaš tej stranki na konja, ono pa ubijaš in žališ svojih tovarišev »svobodno prepričanje« — jaz bi zapisal: »svobodno« ponavljanje sugeriranih gesel! —

Pomislite, in trobila te govoreče javnosti kupuje in vzdržuje danes v pretežni večini drž. nameščeneec. In bere list svoje stranke in se ponaša, da dobro razglablja uradniške potrebe in je vesel, če nasprotni list tega ne more na tak brezstiden način: »Ali ga je, liberalca, ali ga je, klerikalca!«

Dovolite mi, če ponovim besede z zborovanja. Tisto zgodbo o lisici in volku! »Tabolni ta zdravega nese!« Če ta zgodba ni tragična v vsej svoji veselosti! Izmisli si jo je lisica, da zmerja volka nerodo! Jaz še nikoli nisem slišal otrok: »Ubogi volk, kako ga je grda lisica opeharila za ovce v staji in sir v mlaki!«, rekli so: »Zakaj se je pa ni otrese! Zakaj pa ji je yerjel!«

Tertium comparationis, prosim, poiščite tej storiji sami!

Vidim dvigati roko najbolj nevernega tovariša: »Nov list, novo korito za tistega, ki bi bil zraven!« In če bi bilo res samo novo korito za tistega, ki bi bil zraven, bi bilo to vendar korito tvojega tovariša, ki morda le tupatam, recimo, zastopa v javnosti tvoje interese. Izjavljam, da si tega korita ne želim, kajti otrobi v tem koritu, naj ostanem pri prisposobi, bi bili zelo redki in zelo kisli! Zdaj pa nimaš ti odgovornega zastopnika svojih interesov, kajti vsi politični časopisi tožijo, da imajo materiala preveč, če jim prineseš kaj, kar zagovarja samo interese javnega uslužbenca in ko v tretjič prineseš, te bo nahrulil, da »vendar svojega glasila ne more spremeniti v uradniško glasilo«. Vesel te je kvečjemu le v času kislih kumar, ko ljudje potrebujejo po kopališčih mir za svoje, »za narod in domovino« ubite živce in primerno uspavalno sredstvo, ki ni prašek. Zdaj

pa nimaš ti svojega odgovornega zastopnika v javnosti in tvoj tovariš nima korita, ki mu ga ne privoščiš!

»Kaj pa bo s kulturo, ko je vendar časopisje taka kulturna sila?« Kaj ne? Ob dejstvu, da napišejo državni uslužbeneci vsaj polovico vsega tehtnejšega informativnega in esejističnega materiala v našem dnevnem časopisju! Strašno vprašanje! Zato ker bi se najbrž beseda, ki bi jo napisal za svoj dnevnik, ne dala natisniti tako, kakor se da v drugem listu! S svincem in črnilom! Tudi bi morda preobrnila čez noč tvoj pojem! Bogve, kaj bi pomenila beseda »kultura« v uradniškem dnevniku! »Saj ga ne bi nihče čital, kaj šele naročil!« Povem odkrito, jaz ne čitam časopisa, če ga ne moram in tudi plačal bi ga ne, če bi ga zastoj pošiljali. Ker ga ne dajo zastoj, ga moram plačati. Zato naročam liste, ki so mi še najbolj simpatični in se maščujem nad njimi tako, da tiho čez nje zabavljam. Sam pri sebi! Če bi zabavljal na glas, bi mi prijatelj v kavarni lahko dejal, da nisem značajan. »Zakaj ga pa imaš!« Zato sem rajši tiho, da namreč nisem neznačajan! Kajti časopis moram imeti. Ali morem zahtevati od takega časopisa, da je tak, kakor si ga želim? Poizkusite, jaz tega ne storim, kajti tovariš mi je pokazal pod naslovom, da je list »za ljudstvo« in to ljudstvo, to smo izvedeli zadnje dni, javni nameščeneec ni! In tudi večina naročnikov posameznega dnevnika ne tvori javni nameščeneec!

Toda več naročnikov pa nas je javnih uslužbencev pri vseh naših dnevnikih, kakor jih ima najbolj razširjeni slovenski dnevnik med našim ljudstvom.

Pa me že spet zmerjaš z utopistom! Žalostno bi bilo samo, če bi me sploh ne zmerjal. Kajti tudi pri zidanju Rima, pravijo, je bil eden mrtev. Pazi, tovariš javni nameščeneec, da ti ne boš, jaz imam, hvala Bogu, toliko zgovornosti, da sem sposoben za aktivnega berača, le ene lastnosti nimam, da bi bil lakaj iz veselja do livreje, da bi držal stremena s ponosom!

—a.

Uradnik — uradniku.

V »Jutru« št. 170 je obelodanil — Uradnik — svoje pomisleke proti sklepu Q. Z., da izstopijo državni nameščenci in upokojenci iz vseh društev, razen stanovskih. Menim, da je dopis tak, da bi ga državni uradnik nikakor ne smel objaviti v tako kritičnem času kot je za drž. nameščence ravno sedanj.

Smatram, da pisec članka ni organiziran v O. Z. kakor mu velevala dolžnost, če je stanovsko zaveden, sicer bi priobčeval dopise v prvi vrsti v »Našem Glasu«. Če je to res, potem naj — Uradnik — raje usmeri svoje delovanje v to, da se bo njegova stroka priključila O. Z., kamor spada. S tem bo napravil velik korak za dosego uresničenja teženj drž. nameščentstva, ker le v enotni in strogo

disciplinirani armadi je moč in jamstvo za uspeh. Če pisec ni organiziran v O. Z. naj bo vsaj toliko previden in previden, da ne razklada svojih pomislekov drugim, ki se zavajajo dolžnosti, ki jih imajo do svojih organizacij in potom teh do O. Z.

Če pa je dopisnik organiziran v O. Z., naj pa natančno prečita poročilo o sklepu O. Z. pa bo razbral, kar se je tam poudarilo, da naj ta korak — izstop iz društev — opozori na naš položaj širšo javnost, ki dosedaj morda na tem ni bila interesirana.

Mesto, da bi organiziran uradnik v svojem dopisu pozival člane k solidarnosti, nekako prikrito daje miselno zaslombo onim, ki bi oklevali in premišljali, ali naj se strogo ravnajo po navodilih O. Z. ali, da smejo ukrepati na lastno pest: bi ali ne bi.

Če uradnik ni toliko zaveden, da bi vedel, da so sklepi O. Z. zanj obvezni, naj se uči solidarnosti pri neorganiziranih kmetih v Lanišču o priliki, ko se je prodajala zarubljena živina. Kulturna stavka drž. nameščencev in upokojenecv v Sloveniji bi po mnenju pisca zadela na gluha ušesa pri pravem krivcu. Po mojem mnenju pa bo kulturna stavka opozorila slovensko javnost na naš kritični položaj. In če bo zainteresirana vsa javnost v Sloveniji, bo nekaj zaleglo tudi pri pravem krivcu. Če ne bo, pa ta korak brezpravne raje ne bo zadnji, temveč bo morala le-ta seči po ostrejših merah, kar je pa mogoče le z disciplinirano organizacijo.

Da ta korak ne bi bil izvedljiv? Zakaj pa ne? Če smo zavedni in odločni — tako kot bi morali biti — izvedemo vse kar je potrebno, da dosežemo, kar nam gre po pravici in po zakonu. Če je izvedljivo to, da nam utrgajo draginjsko doklade tako nanaglo, da se tega ne more izvršiti rednim potom radi ogromnega dela, temveč bomo morali pri izplačilu plač najprvo izpolniti položnice, da z grenkobo v srcu odrajtamo državi nazaj, kar nam utrgava, bo izvedljivo tudi to, da državni nameščenec odločno nastopi in pove: Z današnjim dnevom izstopim iz društva. Vzrok je znan tako društvu kakor tudi vsej javnosti.

Vsi uradniki, drž. nameščenci in upokojenici pa so dolžni podpirati svoje stanovske organizacije. Le na ta način bodo te dovolj jake, da izvojujejo svojim članom pripadajoče jim pravice, in uradnik idealist bo lahko nemotoma, pa tudi brez skrbi za gmotni obstanek, služil kulturnim društvom. Zdi se mi, da ni nikak harakiri, če državni nameščenci in upokojenici na en mah izvedejo sklep O. Z. v znak protesta, da so jim skrčene že itak prepričle in nezadostne draginjske doklade.

Državni nameščenci s tem izstopom nikakor ne odpovedo za vselej sodelovanja pri društvih. Z izvedbo sklepa O. Z. bomo dosegli svoj namen, ko bomo opozorili javnost na naš težak položaj. Kadar bodo poravnani udarci, bo uradništvo z mirnim srcem, radovolje in z veseljem zopet vstopilo v vrste kulturnih delavcev in se s podvojeno silo oprijelo dela, ker bo imelo zavest, da je njegov odločni korak rodil zaželjene uspehe.

Prav resna je beseda dopisnika, da bi dosegel tak korak pri merodajnih krogih večji uspeh, če bi ga izvedlo vse državno nameščenstvo enotno v vsej državi.

Da bi bilo mogoče izvajati in izvesti take korake, je iskrena želja O. Z. za kar se trudi že dolga leta, o čemur se dopisnik lahko prepriča na njenih zborih, shodih, sestankih in v »Našem Glasu«.

Iz razgovora.

— To ni lepo, kar je sedanja vlada sklenila. To je nevaren eksperiment, gosp. politik.

— Nevaren? Mi imamo dobro armado.

— Čemu je vlada segla ravno po naših, že itak nezadostnih prejemkih? In ostali sloji?

— Vi ste najbližji. Počakajte, prav vsi pridejo na vrsto.

— Ali so ti odbitki začasni ali stalni?

— Oprostite, vi ne znate brati časopisov, ki so poročali jasno. Vse govornice in vesti, da je odbitek začasen, so le želje in domneve. Viri iz Beograda govore, da je znižanje drag. doklad stalno.

— Gospod politik! Kaj naj poimenujemo redukcija?

— Poplave so bile dobrodošel povod za nameravani vladni sklep. Vedite: Naš upravni aparat je prevelik, predrag, pa tudi potreben ni. Mi smo agrarna, izrazito kmetijska država. Mi ne rabimo toliko uradov in toliko uslužbencev kot n. pr. Nemčija, Anglija itd., ki so industrijske države. Pri industriji, ki je pri nas deloma doma samo v Sloveniji in v večjih mestih naše države, mora upravni aparat funkcionirati dobro — brezhibno baš ne. Industrija rabi železnice, pošto, telefon, brzojav, stražo in zakon, da jo štiti. Našemu poljedelcu te državne naprave, ki požirajo stotine milijonov, niso neobhodno potrebne. Kmet ne dobiva pisem, in če je čakal na sporočilo iz Amerike pol leta, počakal bode tudi nedelje, da povpraša na pošti, če je kaj zanj. In ne telegrafira, ne telefonira, na semenj se ne pripelje z železnice, pač pa s krepeljcem prižene svoje živinče napredaj. Orožnika sovraži, ker ga opozarja na krvni davek; sodnika se boji, da ne govori o davkarstvu. Učitelj mu jemlje deco s polja, finančni stražnik mu pečati kotel za žganjekuho. Ali sedaj razumete, zakaj se kmet veseli nad vašo nesrečo, kakor jo imenujete?

— Vemo, da nam »ljudstvo« ni naklonjeno. Čudim se le, da izvestne skupine uradništva ne vračajo milega za drago. Sodnik, n. pr., naj bi napolnil vsakogar, ki pride in vpraša za svet, k advokatu, k notarju. Tako vsi nameščenci — in kaj kmalu bi bili v časti. Preveč smo demokracični. Ali ne, g. politik?

— Ne, gospod. Vi ste birokrati, ne pa demokrati. Kako ste nagli s sodbami, s predpisi davkov! Našemu kmetu ni prav nič na tem, če dobi plačilni nalog o pravem času; za njega je vedno prehitro. Kako to, da ste vse deželne ceste in pota stlačili v državni proračun? Hvala vam, toda ceste si popravljajte sami! Kje je zapisano, da morajo biti ceste gladke, lepe? Hrvatski seljak nikoli ne toži o slabih cestah, ker dobrih nikoli poznal ni. Oprostite, tudi naš suveren Aleksander pomaga dvigniti svoj avtomobil iz blata, če ne more naprej... Nič se ne pritožuje nad cestno upravo. Slovenija sama ima 600 cestarjev, več ko vsa Hrvatska, Slavonija, Vojvodina, Srem, Banat in Bačka! Ali jih ni v Sloveniji preveč?

— Kar na ceste ž njimi, g. politik! Beograda pa ne vidite, kjer je 18 ministrstev in vzgleden štab tajniških in podtajniških sinekur. Riba smrdi pri glavi.

— Priznam, toda vi uradniki jih ne bodele reducirali, če se razkričite tudi do zamolkosti. V Sloveniji ste nekako organizirani, če zasluži vaša O. Z. to ime; a pogledjte na jug. Orientalci so, fatalisti. In če mu vzamemo tudi 50 odstotkov prejemkov, bode še vedno zadovoljen; velika večina uradnikov na visokih položajih je dosegla ta mesta brez študija. Ondi imate uradnike v I.-2-6, ki nima niti polne spodnje gimnazije. Tem ljudem je organizacija deseta briga. On radi i zaradi, vi Slovenci ste pa prepošteni in — preneumni za kaj takega. Sicer je pa za prestolico metla že povita. Vprašanje časa je, kdaj jo bodo prinesli v parlament, da bo zažvižgala šviga švaga. Ministrski svet samega sebe ne bode pometal...

— Naš patriotizem gineva, g. politik. Koliko solza, svetega navdušenja se je potočilo o prevratu, ko smo po tolikem koprnenju dosegli ujedinjenje in — svobodo. In sedaj nas država biča. Kaj naj storimo?

— Če ste izrekli nekoč A, recite še B. — Zdravo, Bog živi. Ne pozabite mi sporočiti, kako uspeva vaša akcija z geslom: Ven iz javnega življenja. Ima jedro. Na svidenje drugič. —č.

Reminiscence s kongresa železničarjev.

V dnevih 4., 5., 6. in 7. junija t. l. se je vršil v Ljubljani kongres Udruženja jugoslovanskih narodnih železničarjev (UJNZ), ki je bil nazorna slika idealne stanovske organizacije drž. nameščencev. Kdor je imel priliko zasledovati ta kongres, se je lahko prepričal na lastne oči, kaj zamore vstvariti in kakšne uspehe rodi v organizaciji stanovska zavednost, disciplina, požrtvovalnost in sistematično delo. Hkrati pa je lahko tudi spoznal, kako neskočno daleč v vseh ozirih so za UJNZ ostale organizacije državnih nameščencev, kako majhne, uboge in pritlikave so v primeri s to organizacijo.

Že notranje ustrojstvo organizacije same nadkriljuje daleč vse naše organizacije. UJNZ je zgrajeno na modernih principih sindikalnih organizacij, ki delajo organizacijo gibljivo in elastično, v kateri je dana možnost aktivnega udeleževanja od najmanjše organizacijske edince, od poslednjega njenega člana, pa do vrhovne uprave v organizaciji, do njenega najvišjega funkcionarja. Ta organizacijski sistem poznajo vse količkej pomembne stanovske organizacije v vseh naprednih državah, v naši državi pa samo UJNZ. Da bo razlika med UJNZ in ostalimi organizacijami drž. nameščencev glede notranjega ustrojstva jasnejša, naj navedem za primer moderni, demokratični in na bazi parlamentarne pravičnosti sloneči sistem zastopstva in glasovanja v UJNZ. Pravi kongres je trajal samo 4. in 5. junija. V teh dveh dneh so bili izvršeni vsi pravi posli kongresa. Pri tem delu so sodelovali samo polnomočni delegati, ki so zastopali svoje edince (pokrajinske organizacije, ki se po sklepu kongresa imenujejo oblastne organizacije) po proporciju v sorazmerju s številom članstva, ki je organizirano v tisti pokrajinski organizaciji. Mandati delegatov se pred začetkom kongresa verificirajo. Pravico do glasovanja in sklepanja imajo samo delegati, katerih mandati so overovljeni, to je samo one edince, ki so izpolnile obveznosti v organizaciji. Tretji dan, v nedeljo 6. junija pa je bilo slavnostno zborovanje. To zborovanje je samo javna manifestacija organizacije, kjer se sklepi delegatov slavnostno sankcionirajo. Kakšna razlika med kongresom UJNZ in med kongresi drugih organizacij drž. nameščencev, ki je običajno torišče frazerstva, jadikovanja, preprirov, tožba in demagogije! In kdo verificira na naših kongresih mandate delegatov? Od takih stvari so druge organizacije drž. nameščencev še daleč, daleč. Navadno je pri nas tako, da pride na kongres kdor hoče, glasuje kdor hoče, govori in predlaga kdor hoče in nihče nikogar ne vpraša, odkod je, koga in koliko članov zastopa, — da, na kongresih v Beogradu je prišlo celo do nemogočih stvari, da so se namreč udeležili kongresa ljudje, ki niso niti člani organizacije in ki ne zastopajo nikogar. Celotaki slučaj niso nič novega, da glasujejo na naših kongresih ljudje, ki sploh niso drž. nameščenci in ki nimajo s tisto stroko niti najmanjšega posla. Kam vodi tak sistem, je vsakomur jasno. Peščica ljudi, katerih glasovalna pravica je morda celo sporna, preglašuje igraje delegate, ki zastopajo tisoče članov. In končno taka organizacija nikdar ne more vedeti, koliko pravih članov ima pravzaprav.

V nedeljo, dne 6. junija je bilo v Ljubljani okrog 4000 narodnih železničarjev, ki so došli iz vseh krajev države. Dopolnje sta prispela v Ljubljano dva posebna vlaka. S kolodvora so krenili gostje v povorki po ljubljanskih ulicah do Narodnega doma, kjer se je vršilo zborovanje; v povorki sta svirali dve lastni železničarski godbi, velika dvorana Narodnega doma je zmogla sprejeti komaj del vseh došlih železničarjev, stotine ostalih je moralo ostati zunaj.

Slavnostnemu zborovanju je prisostvovalo službeno oblastvo po svojih najodličnejših funkcionarjih; prometnega ministra je zastopal njegov pomočnik, ljubljansko direkcijo drž. žel. njen direktor in njegov pomočnik. Zastopnik ministra, ki je sam agilen član organizacije, je pozdravil kongres nad vse prisrčno in tovariško ter podal nato daljše poročilo, v katerem je obrazložil, ko-

liko je moglo iti ministrstvo na roko organizaciji, katere težnje železničarjev si je osvojilo in v katerem pravcu bo skušalo ministrstvo v bodoče zadostiti zahtevam svojega obojja. Pomočnik ministra je bil frenetično pozdravljen od zborovalcev.

Name je napravila ta prisrčnost med oblastjo in organizacijo utis domačnosti, hkrati pa občutek, ki mi je dejal, da tako veliki, disciplinirani, resni in smotreni organizaciji ne more odreči nobena oblast primernega spoštovanja. Človeku se je nehote vrivalo v misel neprestano primerjanje: kako pa je pri nas, kako je v drugih organizacijah? Kdo zastopa navadno na naših zborovanjih službeno oblastvo in kako pozdravljajo zastopniki oblastev zborovanja organizacij? Kakšno je razmerje med organizacijami in službeno oblastjo, med funkcionarji organizacij in oblasti? Res, človeku je mučno že razmišljati, kaj šele govoriti o tem.

In končno, katera organizacija drž. nameščencev bi bila v stanu prirediti kongres v takem imponentnem stilu, s toliko udeležbo, s takim obširnimi programom, s takimi kulturnimi prireditvami, s tako discipliniranostjo, kakor ga je priredilo UJNZ? Kje so naši godbeni, pevski, dramski in drugi slični odseki? In kje je v naši državi še kaka organizacija, ki bi imela organiziranih 30.000 državnih nameščencev? In naš Savez, — težko, da bi vedel vsaj približno, koliko članov ima.

(Tudi železničarji se cepijo v več organizacij, toda kakor pri pošti, tako je tudi pri njih cepkarstvo monopolizirano skoro samo v Sloveniji. Slovenci se kar ne moremo otresti starih hofratskih mentalitet. Kakor revščina ne dela nikakih razlik med kategorijami, šolsko izobrazbo, strokami itd., vendar naša stara generacija ne more pozabiti na nekdanje uradniške šarže, pa tudi mlajše generacije so okužene po starih tradicijah. Slovenska inteligenca, dasiravno je izšla v celoti iz kmečkega naroda, ni demokratična; preko ramen zro nazdol na vse, ki zavzemajo v življenju nižjo socialno pozicijo. To je dovedlo organizacije drž. nameščencev vseh strok do razcepjenja; iniciativno in impulz tej razdvojenosti, tem diferencijam pa so dali in še dajejo baš slovenski ljudje, ki ne morejo zapopasti velikanskega preloma, ki je nastal med dvema dobama. Našim južnim bratom očitamo po pravici marsikaj, toda ena lepa slovenska lastnost, ki smo jo mi že davno izgubili, jim je ostala: demokratičnost. To je prava, praktična demokratičnost, ki vlada pri nas še samo v teoretični in demagoški gesti.

Nedeljski kongres UJNZ je bil resen in sveren. Govorniki, — razen enega slovenskega živiorodoljubarja, so bili koncizni, kratki in jedrati. Nobene izumetnične retorike, nobenih emeralnih jadikovanj o uradniški bedi, nikakih bombastičnih oplovov, nikakega patosa, ki smo ga navajeni na uradniških kongresih. Resnost, ki upošteva razmere in okoliščine, je vladala na železniškem kongresu. Železničarji so disciplinirani, točni in zanesljivi v svoji organizaciji, kakor so točni v svoji stroki.

In taka organizacija mora napredovati in uspevati, tak zaveden stan zasluži in si mora ustvariti lepšo bodočnost, nego je njegova sedanjost.

Mi železničarjem in njihovi organizaciji to iskreno želimo. **»Poštni Gl.«**

Savez nabavljajnih zadrug drž. uslužbencev v Beogradu.

Resolucije, sprejete na skupščini dne 23. julija t. l. v Beogradu.

(Konec.)

Za tem se hoče iti še korak dalje in hočemo pristopiti tudi k reševanju vprašanja zgradbe stanovanj. Tudi to delo bo vezano na članstvo v zadrugi in ravno tako vse ostalo, ker je v programu (ustanove za zdravljenje itd.).

Ne sme se izpustiti iz uma tudi to, da je naša ustanova, če tudi je v prvi vrsti gospodarska, zelo važna tudi iz razrednaga stališča in da leži

v njeni številčni moči važen element za uspešnejše reševanje celega uradniškega vprašanja.

Uverjeni smo, da bo vask drž. uslužbenec, ako se mu vse to razloži na primeren način, zelo rad pristopil k zadrugi in sicer tem prej, ker samo včlanjenje ni združeno z velikimi materialnimi izdatki in jih zmore vsak drž. uslužbenec kateregakoli položaja.

Naprošamo vse zadruge, da posvetijo temu delu in tej svoji dolžnosti napram našemu združništvu največjo pažnjo in da podvzamejo hitro vse mere, da se jim poveča število članov čimnaiveč mogoče.

Drž. uslužbenci vodijo in upravljajo vse drž. posle in njihov ugled kot najinteligentnejši razred zahteva, da računajo tudi s svojo ustanovo in da v njej pokažejo, da poznajo važnost organizacije in dela v splošno korist.

Slednjič je poročal rač. svetnik Dolžan o nekaterih notranje-organizatoričnih vprašanjih s posebnim ozirom na potrebo, da je v naših društvi včlanjeno le uradništvo s polno kvalifikacijo, ker le tako bomo mogli uspešno braniti svoje zahteve.

Med slučajnostmi se je izrekel protest proti odgoditvi uradniške stalnosti.

Z odobravanjem se je vzelo na znanje poročilo zagrebških tovarišev, ki so povodom zadnjega obiska g. fin. ministra v Zagrebu intervenirali pri njem v zmišlu naših zahtev. G. fin. minister je ob tej priliki izjavil, da trdi popolno upravičenost naših zahtev, ki jim bo po možnosti ugodil.

S tem je bil dnevni red skupščine izčrpan. V ponedeljek zvečer so priredili zagrebški rač. uradniki na čast delegatom prijateljski sestanek, na katerem je bilo izrečenih mnogo navdušvalnih besed, ki so okrepile medsebojne vezi vsega prečanskega računškega in blagajniškega uradništva.

Dne 22. junija se je podala posebna deputacija saveznega odbora h g. finančnemu delegatu dr. Pintarju in mu predložila zahteve, ki so bile predmet poročil na občnem zboru. G. delegat je deputacijo zelo prijazno sprejel, uvidel upravičenost predloženih zahtev, vse predloge osvojil in obljubil svojo vplivno pomoč.

Dragotin Kveder.

Ali je mogoče v članih nabavlj. zadrug državnih uslužbencev dvigniti zadržno zavest?

Mnogo se je že pisalo o pomanjkanju združne zavesti pri zadrugarjih, o nedoslednosti v združništvu, sploh o nedostajanju vseh onih značajnih lastnosti pri članih, ki so zadrugam tako zelo potrebne za njih napredek in razvoj. Tako n. pr. toži pisec razprave »Gospodarska kriza in mi« v št. 15. od 31. maja 1926 »Našega Glasa«:

»Pri nas pa združništvo, žalibog, ne napreduje. Zakaj ne? Takoj mu je pri rokah pa tudi odgovor:

Zato 1. ker pri nas duh družabne solidarnosti ni dovolj razvit in 2. ker nimamo dovolj zadrugarški izučenih moči.«

Enako toži pisec članka »Doslednost v združništvu« o napakah in pregrehah zadrugarjev. V njem bodri in vzpodbuja zadrugarje k doslednosti pri nakupovanju, k odločnosti in neizprososti v zadevah, ki se tičejo koristi lastne zadruge. Vsled tega je nastala živa potreba, da natančneje razglabljam o upravičenosti odnosno o neupravičenosti pritožb in obsodb zadrugarjev. Treba je izslediti razne vzroke vseh pogršk in napak pri zadrugarjih, članih kakor odbornikih. Dobro je dalje, da spoznamo misli in mnenja uvidenih zadrugarjev in tudi nazore načelstev in odborov o pomeni in ciljnih Nabav. zadrug. Tako morda pridemo do pravilne sodbe o vzrokih nemožnosti napredovanja v zadrugah. Razglabljam je treba vedno z ozirom na

dejstvo, da nas še močno tarejo nadloge neprestane povojne gospodarske krize.

Prva faza povojne gospodarske krize je obstojala v tem, da ni bilo dovolj blaga, niti živil niti industrijskih izdelkov, in da je dražnja vedno huje naraščala. Vlada je morala svojim uslužbencem dokaj zvišati plače in doklade, samo da jim je za največjo silo osigurala eksistenčno možnost. To zvišanje pa je bilo mogoče proizvesti samo do izvestne meje, ki jo je bilo nemogoče prekoračiti, in če bi bilo postajalo vsako zvišanje iluzorno, in beda drž. uslužbencev bi narastla še bolj. Vlada je tedaj napravila povsem modro potezo. Dala je svojim uslužbencem »Uredbo o nabavl. zadrugah drž. nameščencev« in s tem dala iniciativo in sredstvo za samopoč. Sestavitelji te uredbe so pravilno kalkulirali:

»Državni uslužbenci sicer nimajo velikih dohodkov, vendar so ti mali dohodki stalni in sigurni. Ker drž. uslužbenci pripadajo k inteligentnemu sloju družbe, bodo morda umevali zahteve povojne dobe in svoj položaj na gospodarskem torišču. Prav izdatno si lahko pomagajo z združništvom v borbi proti spekulantom in raznim dobičkarjem. Glavno je, da se jasno zavedajo svoje velike gospodarske moči, ki jo je treba pametno, — kot važen činitelj — postaviti v gospodarsko življenje.

Ali čas je našel po veliki večini prav majhne ljudi. Zadruge so se sicer ustanovljale v dovoljni množini, ali le malo je takih, v katerih je zavlada takoj od početka pravi združni duh, pravo pojmovanje končnega namena in pravih ciljev teh zadrug. Nabavljanje blaga zadrugarjem po običajni dnevni ceni je bilo v prvi fazi povojne gospodarske krize séveda glavna, neposredna in prva naloga zadrug. Vzlic temu pa ni ta prvi neposredni cilj glavni bistveni namen nab. zadrug. Niti je bil to v prvi fazi gospodarske krize, še manj pa more biti končni, edini bistveni cilj dandanes, ko že dolgo živimo v 2. fazi povojne gospodarske krize. (Dalje prih.)

Vestnik.

Kakšen je efekt znižanja drag. doklad? Trdijo, da je samo v Ljubljani do 5000 drž. nameščencev. Recimo, da je dobil vsakteri s 1. avgustom povprečno po 80 Din manj, že vrže skupni dobiček 400.000 Din. V avgustu bo krožilo za 400.000 Din denarja manj v prometu, kot ga je prejšnji mesec. Trgovci in obrtniki bodo izkupili za 400.000 Din manj blaga in to v enem samem mesecu. Če je ta efekt tudi pridobitnim krogom pogodi, če je javnost desinteresirana na tej izgubi, nam ni znano.

† **L. Meister.** Dne 4. jultja t. l. je umrl po dolgi mučni bolezni kronski penzijonist g. Lovrenc Meister, poštni odpravitelj. Pokojnik je bil mirnega obnašanja, marljiv in vester uslužbenec svoje dolžnosti, tudi zvest in uslužen tovariš. Njegovega pogreba v Gornji Radgoni se je poleg mnogobrojnih udeležencev udeležil tudi njegov bivši predstojnik, g. F. Domajnko. Obljuba prevedbe penzije je pokojnika vedno tolažila in bil je mnenja, da si v slučaju prevedbe vendar le enkrat nabavi potrebnega zdravila. Ali kaj je siromak dočakal? Prevedbo — konec večnosti! Mir in pokoj njegovi duši, ostalim pa naše iskreno sožalje.

Poslano.

Prejeli smo in priobčujemo:

Strehe, ki bodoje. Doslej smo bili mnenja, da gre g. Rojcu resno za stvar, da ima dobro voljo pomagati pri odpravljanju stanovanjske bede, čeprav malce nerodno, pa vendar; zakaj bi ljudje ne pomagali, kjer je pomoč potrebna! Eden pomaga z učinkovitim delom, drugi pomaga z zabavljanjem in nerganjem, pač kakor kdo zna in more. G. Roje si je vzela patent, da ponuja svoje strokovnjaško znanje. Drugemu podtika neznanje, pri tem pa ne vidi, kako samega sebe toleže z loparjem. Preko vsega njegovega pisarenja bi se še nekako z lahkoto prešlo, tudi njegovo spodtikanje nad našimi strehami bi še ne bilo nič hudega, celo njegovo podtikanje, da te nesrečne strehe bodoje nas resno in ne njega, ni vzeti resno;

Finl ševro, nizki ali visoki

Din 179.—

Samo pri „Volka“ Ljubljana, nasproti Mestnega doma.

Za prvovrstno kakovost blaga se jamči. Razpošilja se dnevno po poštnem povzetju. Za neugajajoče se vrne denar nazaj. Daje se tudi na obroke

da pa podtika drugemu laž, za to je pa treba imeti že precejšno porcijo smelosti. Meni nič, tebi nič, zapiše g. Rojc v Našem glasu št. 17, da so moja izvajanja v »Našem glasu« št. 14 debela in slepeča neresnica, da sem hotel namenoma z napačnimi računi premočiti površnega čitanja, z eno besedo: Podkrajšek debelo laže. Tako: »kaj ključec, sedaj sem te pobodel s Stan in domarsko streho; delaj pokoro za goljufive številke in odloži svoj bridki umski meč.« Zmaga je Rojčeva. Živio ravne strehe in proč s Stan in domarskimi pikelhavbami!

Kaj bo neki Zupan znal, čeprav je stokrat arhitekt. Vse to je od muh. G. Rojc je strokovnjak, čeprav še ni nikoli nič zidal. Po njegovem stavbarstvu ni tako težavno znanstvo in največ zna oni, ki 20 let komisionelno pregleduje nove in prezidane hiše, kjer si pridobi mnogo, mnogo praktičnega in teoretičnega znanja, kakor si ga je pridobil g. Rojc.

Samo Rojčeva vzor-kolonijska, ki jo gradi na papirju, kjer bodo imele hiše ravne strehe in kjer bodo lahko plesali šimi in foxtrot in en meter visoko podstrešje, je edino zveličavna za naše ljubljanske razmere. Srečni ljudje, ki se bodo morali po kolenih plaziti po en meter visokem podstrešju.

Kaj nam je treba arhitektov in druge lažnjive navlake, ko lahko odpravljamo stanovanjsko bedo na papirju, v »Našem glasu«, s podlistki.

Čemu vse nepotrebno strokovno znanje, ko se vsega lahko naučiš na stavbarskih komisijah.

Če pa ne razume tak strokovnjak, kaj se to pravi merjeno od kapa (kar je bilo mimogrede

debelo podčrtano), pa to ni taka reč, saj tega pri ravnih strehah ni treba vedeti. To mora sicer znati vsak tesarski vajenec, da se stroški strešnega stola običajno proračunavajo v meri, ki jo dobimo v horizontalni projekciji od kapa do kapa, tedaj od enega roba strehe merjeno vodoravno do drugega roba, vendar pa ni na mestu, da bi gospod Rojc spraševal o tem takega paglavca, ker bi v tem slučaju ne mogel v »Naš glas« zapisati, da Podkrajšek laže. Pa to mu še ne zadostuje; zahteva celo, da to zapiše tudi Delavska politika, da bom ja temeljito ožigosan. Ne gre mu v glavo, čemu bi se merilo samo od kapa do kapa, zakaj pa imamo vrh strehe.

No pa šalo na stran!

Je vendar najboljši!

Kolesa!
samo pri Gorcu!
Palača Ljublj. Kreditne banke

Gospod Rojc! Moje navedbe, ki sem jih postal v »Našem glasu« št. 14 so popolnoma točne. Predno ste meni podtaknili neresnico, bi bilo pošteno, če bi se preje informirali, kako se strešni stol proračunava. To bi bilo v vašo korist. Ponovim pa še enkrat, kar sem že zadnjič poudaril, da so oiete, kjer se razvidijo vse te številke, vsakomur na razpolago.

Končam s prepričanjem, da je recept, ki ga je zadnjič citiral g. Rojc »Le čevlje sodi naj koptar«, vendar pravilen. In koliko manj zmede bi bilo, če bi se ta zlata resnica oprijela vseh takozvanih vsagavednežev, ki jih pa hvala bogu res ni veliko med nami uradniki, kar je prav tolažilno. Do je gospod Rojc med temi, je pa dobro.

E. Podkrajšek.
tajnik »Stan in Doma.«

Rektografični, kopirni, računski in povoščeni zvitki

za registrirne blagajne in računske stroje, barve, matrice in specialni papir za razmnoževanje, barvni trakovi PICO in BRACO ter ogljeni papir.

LUD. BARAGA,
LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 6, I.

TOVARNA ČEVLJEV PETER KOZINA & KOMP. izdeluje odslej naprej tudi lahke damske čevlje ter čevlje za gospode najnovejše forme in najboljše kvalitete. Prodaja na malo: Ljubljana, Breg 20, Aleksandrova cesta 1, Prešernova ulica; Zagreb, Račkova ulica 3; Beograd, Knez Mihajlova ulica 4.

Modna in športna trgovina za dame in gospode

P. Magdič

LJUBLJANA
nasproti glavne pošte.
Telefon int. 438.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.
priporoča svojo zalogo
dežnikov ter sprehajalnih palic
Popravila se izvršujejo točno in solidno

Specijalna trgovina ščetarskih izdelkov
priporoča tudi svojo veliko izbrano spominskih izdelkov, galanterijo in parfumerijo

M. Mihelič

Ljubljana, Šelenburgova ul.

Razširjajte „Naš Glas“!

JOSIP PETELINC, Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Priporoča potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, modno blago, pletenine, žepne robce, ščetke, sukance, toaletno blago.

Na veliko!

Telefon 913

Na malo!

Manufakturna trgovina

FABIANI & JURJOVEC

Ljubljana, Stritarjeva ul. 5.

Priporočata raznovrstno jesensko in zimsko blago. — Vedno v zalogi perje, puh in žima za blazine od najcenejše do najfinejše vrste.

Na obroke proti garanciji uradov.

Tovariši!

Kupujte svoje potrebščine le pri tvrdkah in obiskujete lokale, ki inserirajo v »Našem Glasu«. Kdor podpira nas, tega podpirajmo mi!

Priporoča se

modna trgovina

A. Šinkovic nasl. K. Soss
LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Cenejše kot pri razprodajah
se dobi vsakovrstno manufakturno blago pri

J. TRPIN, Maribor
Glavni trg števil. 17.

Najboljši šivni stroji in kolesa edino le

Josipa Petelinca

znamka Gritzner in Feniks za rodbino, obrt in industrijo

Ljubljana blizu Prešernovega spomenika

Pouk v vezenju brezplačen. Večletna garancija
Delavnica za popravila.
Na veliko Telefon 913 Na malo

Najnižje cene!

Nabavljalna zadruga državnih nameštencev v Ljubljani

priporoča svojim članom nakup najfinejše bačke moke, sladkorja, kave, olja, masti, riža, testenjn, pralnega in toaletnega mila, dišav, južnega sadja in sploh vsega špecerijskega in kolonialnega blaga. — Pri večjem odjemu izredne cene. — Velika izbira dežnikov in predpražnikov. Izdeluje najfinejše in najtrpežnejše čevlje vseh vrst po meri innaročilu. — Kdor kupuje v zadrugi, kupuje pri sebi!

Državni uslužbenci, kupujte v svoji zadrugi!

ZADRUŽNA BANKA V LJUBLJANI

Aleksandrova cesta

Aleksandrova cesta

se priporoča za vse finančne transakcije v tu in inozemstvu. — Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekočem računu. — Oddaja srečke državne razredne loterije.

C. J. Hamann,
Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest, novorojenčkov, perja in modnih potrebščin.

Predtiskarija modernih ročnih del.

Izdaja Osrednja Zveza javnih nameštencev in upokojencev za Slovenijo v Ljubljani.
Odgovorni urednik Anton Adamič. Za Narodno tiskarno Fr. Jezeršek. Vsi v Ljubljani.